

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 13. prosince 1920, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem dle § 83 tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Po stránce objektivní vytýká stížnost, provádějíc důvod zmatečnosti č. 9 a) § 281 tr. ř., že v domě, o nějž jde, jsou jen kanceláře, do nichž mají volný vstup jak úředníci, tak i dělníci, na dole zaměstnaní, že svědek M., jakož i těžíři (majitelé dolu) bydlí mimo tento dům, pročez nelze prý počítati onoho svědka k domácím lidem majitele domu, a že nebylo vykonáno násilí ani na osobě svědka ani na majetku. Stížnost jest na omylu. Byli-li stěžovatelé zaměstnanci dolu, což ostatně rozsudkem není výslovně zjištěno, byl jim vstup do kanceláře volný pouze, chodili-li tam v záležitostech pracovních nebo služebních; nemohli však předpokládati, že majitel nebo zmocněný jím zástupce souhlasí s tím, aby vstupovali do kanceláře, když tak učinili v úmyslu násilném za účelem vynucení v rozsudku zmíněných rozhodnutí dozorčího úředníka; nehledíc k tomu, že rozsudek zjišťuje, že si stěžovatelé, zejména v době vtrhnutí do kancelářů, byli vědomí bezprávnosti svého jednání. Stížnost přehlíží dále, že, nehledíc k tomu, že svědek M. jakožto úředník, pověřený majitelem dolu dozorem nad dolem, byl zástupcem majitelky dolu a že proto násilí, vykonané na tomto zástupci, bylo násilím vykonaným na majiteli, pojem »lidé domácí« (§ 83) jest rozsáhlejší než pojem »společníci domácnosti« (§§ 176 II. b), 210, 281, 504 tr. zák.), a zahrnuje v sobě všechny osoby, které se dle vůle majitelovy zdržují trvale neb přechodně v domě, zejména dli-li v domě, aby v místnostech, jim v domě majitelem přikázaných konali práce, majitelem domu jim uložené, jak tomu bylo u svědka M-a. Násilím ve smyslu § 83 tr. zák. není jen násilí fyzické, t. j. násilné bezprostřední vztažení ruky, nýbrž násilím jest i násilí psychické, nátlak na vůli osoby přepadené, zejména nebezpečné vyhrůžky, jež zákon nejen v §§ 81, 98, 125, 174 I. b) tr. zák. staví na roveň násilnému vztažení ruky, skutečnému násilí, skutečně vykonanému násilí, nýbrž v § 190 tr. zák. uvádí přímo jako druh násilí; správně proto nalézací soud použil zákona, shledal-li násilí také v nebezpečném vyhrožování a v tom, že svědek byl těmito výhrůžkami a celou situací, stěžovateli přivoděnou, nucen odvolati výpověď dělníka a vypověděti dozorce, k čemuž by se byl neodhodlal, kdyby nebylo bývalo nátlaku výhrůžkami a zlým nakiádáním.

Čís. 580.

Předpisu § 187 tr. zák. nelze použití, jde-li o zločin zneužití moci úřední.

(Rozh. ze dne 22. října 1921, Kr I 213/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Praze ze dne 24. října 1920, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zneužití moci úřední podle § 101 tr. zák. — mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Zmateční stížnost uplatňuje s hlediska zmatečního důvodu čís. 5 § 344 tr. ř., že nebylo vyhověno návrhu obhájcovu, by dána byla dodatečná otázka ve smyslu § 187 tr. zák. Jelikož porušení zákonitých předpisů o kladení otázek tvoří samostatný důvod zmatečnosti dle § 344 čís. 6 tr. ř., nelze dotčenou výtku uplatňovati jako všeobecný důvod zmatečnosti dle § 344 tr. zák. čís. 5. Než i uplatňování s hlediska zmatku dle § 344 čís. 6 tr. ř. brání předpis předposledního odstavce § 344 tr. ř. Neboť dobrodiní § 187 tr. zák. nepřichází v úvahu pro beztrestnost v případě zločinu § 101 tr. zák., nýbrž bylo by přišlo toliko v úvahu v případě odsouzení pro krádež. Ježto však porotcové zodpověděli již první hlavní otázku, znějící na zločin zneužití moci úřední, kladně, takže ku zodpovědění eventuelní otázky na krádež vůbec ani nedošlo, jest nepochybným, že nepoložení otázky ve smyslu § 187 tr. zák. nemohlo býti obžalovanému na újmu.

Čís. 581.

Pod skutkovou podstatu § 65 a) tr. zák. spadají po případě i útoky proti vládě odstouplé, má-li býti jimi popuzováno proti státní správě vůbec.

(Rozh. ze dne 22. října 1921, Kr II 262/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 11. března 1921, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem rušení veřejného pokoje dle § 65 lit. a) tr. zák., napadený rozsudek zrušil a vrátil věc porotnímu soudu v Brně, by ji znovu projednal a rozhodl — mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Zmateční stížnost vytýká rozsudku zmatek dle § 281 čís. 9 a) b) tr. ř., ježto zjištěný výrok stěžovatelův na schůzi: »že republika pro dělnictvo nic neudělala, že ministři soudruzi dělníky zradili a že je třeba ze strany je vyloučiti«, nejsou trestnými vůbec, nýbrž jen ve smyslu ústavních zákonů (§ 117 ústavní listiny) republiky dovolenou kritikou. Uvedený paragraf ústavní listiny zásadně povoluje volný projev mínění slovem, písmem, tiskem, obrazem a pod. »jen v mezích zákona« a vylučuje tedy projev mínění, přesahující meze § 65 tr. zák. Dlužno ovšem přisvědčiti stížnosti, že předpis § 65 a) tr. zák., který s hlediska absolutistické doby vydání zákona postihoval by téměř každou nepříznivou kritiku vládních výkonů, v době ústavou zaručených práv státního občanstva vyžaduje výkladu méně doslovného, liberálnějšího. Slova shora uvedená obsahují zajisté nepříznivou kritiku výkonů vlády, ovšem vzhledem k tomu, že v době schůze zástupci sociálně demokratické strany ve vládě již nebyli, spíše vlády odstouplé. Než ani to nevylučovalo by ještě zásadně použití předpisu § 65 a) tr. zák., kdyby bylo bezvadně zjištěno, že dle úmyslu řečníkova útokem proti vládě odstouplé a jejím členům popuzováno býti mělo k opovržení a nenávisti proti státní správě vůbec, k čemuž by za